

Vuoden 2025 talousarvio ja vuosien 2025-2027 taloussuunnitelma

Kaupunginhallitus 26.11.2024
131/02.02.00/2024

Valmistelija: Talous- ja hallintojohtaja Leena Sämpi

Kuntalain 110 §:ssä on säännökset talousarviosta ja -suunnitelmasta. Kaupunginvaltuuston tulee vuoden loppuun mennessä hyväksyä talousarvio seuraavaksi kalenterivuodeksi. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä on hyväksyttävä myös kolmea tai useampaa vuotta koskeva taloussuunnitelma. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvion laadintaohjeessa todettiin, että tasapainoisen talousraamin aikaansaaminen vaatii ulkoisten toimintakulujen määrärahan vähentämistä 0,6 milj. euroa TA 24 tasosta sekä 0,50 % korotuksen tuloveroprosenttiin. Talousarvioraami vuodelle 2025 laskettiin vähentäen ulkoisia toimintakulumäärärahoja 3 % vuoden 2024 talousarvion tasosta. Kaupunginhallituksen eli elinvoima- ja konsernipalveluiden raamissa huomioitiin rahoitus työllisyysalueen kustannuksiin sekä työttömyysetuuksien rahoitusvastuun laajentumiseen. Ulkoiset toimintatuotot ovat talousarvion 2024 tasossa.

Talousarvioehdotus ylittää asetetun raamin toiminnan nettomenojen osalta 300 824 euroa. Talousarvioehdotuksessa on huomioitu toimialojen toiminnalliset muutokset. Talousarvioehdotus on raamin ylittymisestä huolimatta kuitenkin hieman ylijäämäinen tuloveroprosentin 0,80 prosenttiyksikön korotuksen ansiosta. Taloussuunnitelmavuodet on arvioitu vuoden 2025 talousarviolukujen mukaisina

Talousarvion laadintaa ja tavoiteasettelua on ohjannut kaupungin uudistettu strategia 2022-2026, jonka kaupunginvaltuusto hyväksyi 12.9.2022.

Talousarvioesityksen keskeisimmät luvut:

1 000 €	TP 2023	TA 2024	Raami 2025	TA 2025
Toimintakate	-15 786	-16 633	-16 336	-16 637
Verotulot	13 169	13 751	13 811	13 947
Valtionosuudet	4 923	4 575	4 883	5 054
Rahoitusnetto	-514	-842	-858	-806
Vuosikate	1 792	852	1 500	1 558
Poistot	-1 496	-1 260	-1 500	-1 500
Tilikauden tulos	296	-409	0	58
Tuloksenkäsittelyerät	0	1 049	0	0
Ylijäämä	296	640	0	58

Talousarvion sitovuus esitetään vahvistettavaksi siten, että käyttötalousmäärärahojen osalta kaupunginvaltuusto päättää kokonaismeno- ja tuloarviot seuraaville toimielimille: keskusvaalilautakunta, tarkastuslautakunta, kaupunginhallitus, kasvatus- ja opetuslautakunta, hyvinvointipalveluiden lautakunta sekä teknisten palveluiden lautakunta.

Toimielimet eli lautakunnat ja kaupunginhallitus päättävät kokonaismeno- ja tuloarviot omille tulosalueilleen. Poikkeuksena tästä on teknisten palveluiden lautakunnan alainen kiinteistö- ja tilapalveluiden tulosalue, jonka määräraha on lautakuntaan nähden nettositova, eli sitova määräraha on toimintatuottojen ja -kulujen erotus eli toimintakate. Tulosalueiden määrärahojen ja tuloarvioiden tarkemmasta jakamisesta ns. käyttösuunnitelmiin eli kustannuspaikka- ja tilitasoihin määrärahoihin päätetään viranhaltijatasolla talousarvioasiakirjan liitteenä olevan ratkaisuvallan mukaisesti.

Investointien osalta valtuuston nähden sitovia ovat hankeryhmät. Hankeryhmät on esitelty talousarvion investointiosassa.

Rahoitusosan sitovia eriä valtuustoon nähden ovat antolainauksen muutokset ja lainakannan muutokset.

Käyttötalousosassa esitetyt toiminnalliset tavoitteet ovat sitovia samoin periaattein kuin määrärahat. Tässä talousarviossa esitetyt tavoitteet perustuvat valtuuston 12.9.2022 vahvistamaan Kannus Juuret elämälle kuntastrategiaan 2022-2026. Asetettujen tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan kaupunginvaltuustolle puolivuotiskatsauksessa ja tilinpäätöksessä.

Yritysvaikutuksiltaan talousarvio on positiivinen. Talousarvio ja -suunnitelma sisältää investointihankkeita, jotka lisäävät rakennusalan työllisyyttä, edistävät yritystoiminnan edellytyksiä sekä elinkeinorakenteen monipuolistumista. Talousarvio sisältää myös panostuksia vireän elinkeinoelämän kehittämiseen Kannuksessa.

Talousarvioehdotus vuodelle 2025 ja taloussuunnitelma vuosille 2025-2027 on oheismateriaalina.

Hyvinvointipalveluiden lautakunta käsitteli talousarviota kokouksessaan 12.11.2024 § 39 ja päätti yksimielisesti esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto kumoaa kaupunginvaltuuston aikaisemmin tekemän päätöksen 26.1.2005 § 29 "Veteraanien ruokailu/Kristillisdemokraattien valtuutettujen ja valtuutettu Hannu Lounaston valtuustoaloite". Hyvinvointipalveluiden lautakunta esittää, että vuonna 2025 ei enää varata Tammenlehvän perinneyhdistys ry:n kautta jaettavaa ruokavastusta sotaveteraanien puolisoille ja leskille vaan siihen tänä vuonna 2024 myönnetyn 15 000 euroa hyvinvointipalveluiden lautakunnan talousarviomäärärahasta kohdennetaan liikunta-, kulttuuri- ja nuorisoyhdistyksille jaettavaan avustusmäärärahaan,

jotta yhdistysavustusten määrärahaa ei jouduta leikkaamaan huomattavasti.

Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää esittää valtuustolle, että se:

1. hyvinvointipalveluiden lautakunnan esityksen mukaisesti kumoaa 26.1.2005 tehdyn päätöksen "Veteraanien ruokailu/Kristillisdemokraattien valtuutettujen ja valtuutettu Hannu Lounaston valtuustoaloite", eikä vuonna 2025 enää varata Tammenlehvän perinneyhdistys ry:n kautta jaettavaa ruoka-avustusta sotaveteraanien puolisoille ja leskille, vaan tarkoitukseen käytetty 15 000 euroa hyvinvointipalveluiden lautakunnan talousarviomäärärahasta kohdennetaan liikunta-, kulttuuri- ja nuorisoyhdistyksille jaettavaan avustusmäärärahaan, jotta yhdistysavustusten määrärahaa ei jouduta leikkaamaan huomattavasti,

2. hyväksyy oheismateriaalina olevan vuoden 2025 talousarvion ja vuosia 2025-2027 koskevan taloussuunnitelman perusteluineen, sekä

2. hyväksyy talousarvion sitovuuden talousarvioasiakirjassa sivuilla 6-7 esitetyn mukaisesti sekä liiteosassa esitetyn ratkaisuvallan mukaisesti.

Päätös